

Sygn. akt IV CSK 73/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku B.S.
przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 września 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 30 czerwca 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił apelację wnioskodawczyni B.S. od postanowienia Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 21 kwietnia 2015 r., którym oddalono wniosek o ustanowienie na jej nieruchomości służebności przesyłu na rzecz uczestniczki E. Spółki z o.o. w P., ze względu na to, że uczestniczka nabyła służebność w drodze zasiedzenia, jako posiadaczka w dobrej wierze.

W skardze kasacyjnej opartej na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego art. 7, art. 292 w zw. z art. 172 oraz art. 305¹ w zw. z art. 305² § 2 k.c. wnioskodawczyni uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, podnosząc, że „w orzecznictwie tak sądów powszechnych, jak również w orzecznictwie Sądu Najwyższego zachodzą rozbieżności w zakresie stosowania

art. 7 k.c. ustanawiającego domniemanie istnienia dobrej wiary w sytuacjach, w których ustawa uzależnia skutki prawne od istnienia dobrej lub złej wiary. W orzecznictwie zarysowały się dwa poglądy. Pierwszy (...) stanowiący, że domniemanie przewidziane w art. 7 k.c. jest wiążące dla sądu orzekającego aż do czasu, gdy strona związana ciężarem dowodu udowodni złą wiarę. (...) Drugi pogląd stanowi, że do obalenia domniemania z art. 7 k.c. może dojść nie tylko z inicjatywy dowodowej uczestników postępowania. Fakty domniemane powinny bowiem podlegać ocenie w kontekście wszystkich dowodów zebranych w sprawie, niezależnie od tego, która ze stron domagała się przeprowadzenia dowodu”.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawczyni nie sprecyzowała podstawy przyjęcia skargi do rozpoznania, lecz z treści wniosku i jego uzasadnienia wynika, że jej intencją było powołanie się na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Wbrew twierdzeniu skarżącej, w judykaturze nie występują rozbieżności tego rodzaju, które wymagałyby rozstrzygnięcia w postaci jednoznacznej i ujętej generalnie wypowiedzi co do znaczenia i skutków art. 7 k.c. Wielokierunkowość stosowania prawa i różnorodność orzecznictwa, przy całym bogactwie występujących w sprawach stanów faktycznych, nie świadczy o tym, że zachodzi potrzeba wykładni w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Pojęcie dobrej (złej) wiary, jako elementu konstrukcji prawnych, ma charakter klauzuli generalnej, stosowanie której wiąże się nierozłącznie z możliwością uwzględniania konkretnych okoliczności i dokonywania ich oceny w kontekście danego stanu faktycznego.

Także wnioskodawczyni w istocie zmierza nie tyle do uzyskania wykładni art. 7 k.c., ile do poddania ocenie prawidłowości jego zastosowania w sprawie. Świadczy o tym zarówno uzasadnienie wniosku, w którym mowa o rozbieżnościach „w zakresie stosowania art. 7.k.c”, jak i sformułowanie zarzutu skargi ujętego jako „niewłaściwe zastosowanie” art. 7 k.c., a nie jego błędna wykładnia.

Należy zaakcentować, że Sąd nie poprzestał na stwierdzeniu, iż wnioskodawczyni nie obaliła domniemania dobrej wiary uczestniczki, ale ustalił i ocenił tę przesłankę zasiedzenia na podstawie wszystkich ustalonych okoliczności faktycznych, niezakwestionowanych w skardze (brak stosownej podstawy kasacyjnej).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.)

aj